

O nazwach przystanków

Przystanek komunikacyjny to miejsce przeznaczone do wsiadania lub wysiadania pasażerów linii komunikacyjnych. Przystanki są istotnymi elementami układu linii komunikacyjnych. Służą pasażerom rozpoczynającym i kończącym podróż, a także są miejscem przesiadek. Zadaniem nazewnictwa przystanków jest ułatwienie pasażerom korzystania z linii komunikacyjnych oraz zaplanowania swojej podróży. Nazwy są jednym z komponentów informacji pasażerskiej pozwalającej na zaplanowanie podróży w możliwie najszybszy sposób, dlatego nazewnictwo musi być proste i jednoznaczne.

System nazewnictwa przystanków opiera się na zasadzie sprawdzonej i stosowanej w bardzo wielu miastach Polski i świata – zarówno wszystkich krajach Europy Zachodniej i Środkowej, jak i większości miast Europy Wschodniej i Rosji. Takie rozwiązania z powodzeniem funkcjonują od wielu lat również naszym kraju, m.in. w Bydgoszczy, Częstochowie, Gdańsku, Gdyni, Gorzowie Wielkopolskim, Katowicach (na obszarze całego Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego), Krakowie, Łodzi, Poznaniu, Szczecinie, Toruniu, Warszawie, Wrocławiu. Powszechność tego rozwiązania ułatwia zaplanowanie podróży komunikacją zbiorową po Lublinie mieszkańcom i osobom przyjezdnym.

System opiera się na powiązaniu konkretnych przystanków w tzw. zespoły przystankowe. Są to najczęściej dwa przystanki zlokalizowane naprzeciwko siebie lub kilka przystanków rozmieszczonych wokół skrzyżowania, placu lub dworca. Poprzez prostotę systemu należy rozumieć unikanie nazw długich i skomplikowanych, np. podawania nazw obu krzyżujących się ulic. Zasadą jest tworzenie możliwie najmniejszej liczby nazw w skali sieci komunikacyjnej, co również ułatwia korzystanie z przesiadek.

Nazwy przystanków tworzone są od miejsc charakterystycznych w ich bezpośredniej bliskości, np. obiektów użyteczności publicznej (Dworzec Gł. PKP, Politechnika, Olimp itd.), placów (np. Plac Wolności), rond (np. Rondo Lubelskiego Lipca), ulic (np. Ceramiczna) oraz osiedli (np. os. Choiny), przy których są zlokalizowane. Występują także nazwy łączone (np. Felin Uniwersytet), w przypadku gdy w jednym rejonie występuje kilka przystanków lub zasadne jest doprecyzowanie lokalizacji danego przystanku będącego początkiem i końcem linii komunikacyjnej.

Szczególony nacisk kładziony jest na wybór obiektu charakterystycznego, tak aby były to obiekty ważne, znane, będące punktem orientacyjnym dla pasażerów. Ku takiemu rozwiązaniu skłania naturalne rozumowanie – podróż odbywa się z jednego miejsca do drugiego i z powrotem: „jadę z domu do szkoły”, „wracam ze szkoły do domu”. Zatem logiczne staje się nazwanie przystanków obsługujących dany obiekt podkreślając bliskość tego obiektu, niezależnie od strony ulicy, przy której mieści się przystanek. W ramach zespołu przystanki rozróżniane są po numerach 01, 02, 03 itd. Parzyste numery oznaczają usytuowanie przystanków do centrum, natomiast nieparzyste – w stronę od centrum. Ideą nazewnictwa jest identyfikowanie przystanku na co dzień krótką nazwą z numerem, np. Zwycięska 02. Ulica, na której znajduje się przystanek jest jedynie pomocnicza i nie wchodzi w skład nazwy przystanku.

Określone powyżej zasady nazewnictwa niosą za sobą praktyczne korzyści:

- krótkie nazwy przystanków są łatwiejsze do zapamiętania, niż te złożone z wielu wyrazów,

- dwucyfrowy numer obok nazwy przystanku wskazuje, po której stronie ulicy znajduje się przystanek: numery parzyste w stronę centrum, nieparzyste w stronę przeciwną,
- lepsze odzwierciedlenie w trasie przejazdu obsługi ważnych obiektów,
- ułatwienie wyszukiwania połączenia do konkretnego punktu i z powrotem,
- nazwy stosowane są na wszystkich elementach informacji pasażerskiej: przystankowych i internetowych rozkładach jazdy, tablicach kierunkowych i tzw. koralikach z trasą przejazdu w pojazdach, tablicach na słupkach i przystankach komunikacyjnych, schematach sieci komunikacyjnej, wyszukiwarkach połączeń,
- łatwość wyszukiwania połączeń np. w wyszukiwarkach internetowych dzięki powtarzaniu się nazwy obiektu charakterystycznego w przystankach obowiązujących w obu kierunkach jazdy,
- łatwość opracowania czytelnych wykazów przystanków (np. na tablicy kierunkowej, przystankowym rozkładzie jazdy czy schemacie linii),
- łatwiejsza orientacja w trasie przejazdu dla osób spoza Lublina.

Nazwy przystanków wygłaszane są również w pojazdach w trakcie realizacji każdego kursu. Zgodnie z wymogami ZTM w Lublinie, wszystkie pojazdy muszą być wyposażone w tablice wewnętrzne tzw. koraliki, gdzie oprócz nazw przystanków, pomocniczo dodane są nazwy ulic. Ponadto, w pojazdach zakupowanych od 2008 r. na wewnętrznym wyświetlaczu w przedniej części pojazdu prezentowana jest trasa przejazdu według kolejnych nazw ulic.

Całość systemu informacji została skonstruowana w pełnej zgodności z przyjętymi ogólnie zasadami nazewnictwa, odpowiada europejskim standardom, a także uzyskała pozytywne opinie ekspertów w dziedzinie komunikacji miejskiej.

Zanim wprowadzono w 2008 r. omawiany system nazewnictwa, w Lublinie przystanki określano nazwą dwuczłonową, w której pierwszą część stanowiła nazwa ulicy, przy której się znajdował oraz (podobnie jak teraz) nazwa przecznicy lub obiektu. Nazwy te, obecnie już zapomniane, często wprowadzały w błąd lub nawet śmieszyły. Dla przykładu można przytoczyć, nazwy przystanków wokół Dworca Głównego PKP. Obecnie każdy z nich nazywa się „Dworzec Gł. PKP”, a rozróżniany jest dwucyfrowym numerem, natomiast jeszcze kilka lat temu każdy nosił osobną nazwę, nie koniecznie jednoznacznie odnosząc się do swojej lokalizacji: „Gazowa – PKP”, „pętla- Pl. Dworcowy [T]”, „Dworcowa”, „Pl. Dworcowy – PKP Główny”. Takie rozwiązanie powodowało również różnorodność oznakowania na tablicach kierunkowych, a co za tym idzie niską przydatność takiego systemu nazewnictwa w celu orientacji w terenie, np. „13 Gazowa”, „150 Plac Dworcowy”, „13 Dworzec PKP”. Tym samym, uporządkowanie nazewnictwa przystanków wprowadzone w 2008 r. pozwoliło na znaczną poprawę systemu informacji pasażerskiej.